

bestaa. Derfor vil denne Bestemmelse gøre Loven ubrugelig, og jeg kan ingenlunde dele de Betænkkeligheder, som ere bleve fremfattede fra det ærede Medlem for 8de Kredts (Breinholt-Bandborg) og i det hele taget fra det ærede Miniretals Side. — Jeg staar ganske paa samme Standpunkt her som det ærede 6te Medlem for 2den Kredts. Det er, som udviklet af ham, jo ingenlunde saa, at Industrien ikke allerede har Laan, men hvad det gælder om er at staae Industriens bedre og sikrere Afgang til at opnaa Laan. Jeg kunde da snarere tænke mig, naar man vil rette Blikket paa en eventuel Toldreform, at man kunde sige, at naar vi ikke have staaet Industrien Hjælpsigørelse for dens berettigede Krav paa at faa sine Kreditforhold ordnede, ja, saa maa vi være endnu varsommere med at forandre Toldbestyrelsen. Have vi først fuldstændigt dette Krav, have vi altsaa paa denne Maade stillet Industrien saa meget bedre med Hensyn til at faa faste Prioriteter i sin Ejendom, ja, saa kan man saa meget friere handle om en Nedsættelse paa de Omraader, hvor der ellers kunde være Grund til at gøre det.

Det af Flertallet under Nr. 5 stillede Forslag medfører i Virkeligheden kun en Realitetsændring i Regeringens Forslags Affattelse, og det er, for saa vidt det indfører den Regel, at Værdien af de særlige Maskiner i intet Tilfælde maa medtages med mere end Halvdelen. I øvrigt er Forslaget kun redaktionelt. Men her foreligger der ogsaa en Realitetsændring, som jeg er meget betænkelig ved. Saaledes som Regeringsforslaget er affattet, hindrer det jo, at Værdien af de særlige Maskiner tages i Betragtning med mere end Halvdelen af den faste Ejendoms Værdi. Derved udelukke vi altsaa Maskinernes Værdi fra at komme i Betragtning, naar denne Værdi er saa stor, at der er Misforhold til Stede mellem Værdien af de særlige Maskiner og Værdien af den faste Ejendom. Det er egentlig ogsaa kun da, at der med Rette kan peges paa, at de særlige Maskiner give et farligt Pant. Man maa jo huske vel paa, at det slet ikke er noget ukendt for os, at Kreditforeninger overhovedet give Pant i Løsøre. Jeg vil bede de Herrer vel erindre, hvorledes Forholdet er nu for Landejendommens Bedkommende. Der er Forholdet dette, at Besætning og Inventarium spiller en ikke uvæsentlig Rolle, naar vi se paa Værdien af den faste Ejendom som Pant. I den senere Narrælle har det jo været saaledes, at medens Jordens Værdi var synkende, har Værdien af Besætning og Inventarium snarere været voksende. Man maa derfor

ingenlunde tro, at naar Kreditforeninger give Laan i Ejendomme, de da udelukkende give Laan i Jord; tværtimod! Det Pant, som disse Kreditforeninger have, bestaar for en ikke uvæsentlig Del netop i Løsøre, og det viser sig ogsaa somme Tider netop at være en Skammet, at saadant Løsøre, der hører til en fast Ejendom, kan være forringet meget betydeligt ved Afhændelser fra Ejernes Side og slikt, hvorved hele Pantet kan blive saa meget forringet, at Kreditforeningen kommer til at overtage det. Det er en Fare med denne Afhændelse af Løsøret, som ligger meget nær for Landejendommens Bedkommende, i alt Fald meget nærmere, end det ligger for Fabrikernes, hvor der jo ikke er nogen Fare for, at Ejeren skal gaa hen og afhænde Maskinerne og saaledes, mod Kontrakten selvfølgelig, klæde Pantet af. Nu gaa vi jo ganske vist her til ved Pantesættelsen at tage Hensyn til Værdien af de særlige Maskiner, og saaledes som det er foreslaaet i Regeringsforslaget, skulde man, naar man holder sig inden for denne Grænse, at de særlige Maskiners Værdi ikke maa overstige Halvdelen af den faste Ejendoms Værdi, i øvrigt kunne tage Værdien af de særlige Maskiner fuldt med, det vil altsaa sige, kunne laane indtil Halvdelen af denne Værdi. Det, som Flertallet vil, er, at man i intet Tilfælde skal kunne laane mere end en Fjerdedel af denne Værdi, men derved forringer man jo ganske betydelig den Værdi, som de industrielle Ejendomme saaledes skulle have. Tage vi et Tilfælde som dette, at en Ejendom er 100,000 Kr. værd, og de særlige Maskiner ere 20,000 Kr. værd, kan jeg ikke se rettere, end at det er en Urimelighed at sige, at i denne Ejendom maa der ganske vist optages Laan ogsaa ud fra Hensynet til de særlige Maskiner, men af den Værdi, som disse have, nemlig 20,000 Kr., kan der ikke laanes mere end 5,000 Kr. Jeg tror meget godt, at man uden nogen som helst Risiko kan gaa til at laane 10,000 Kr. paa de særlige Maskiners Værdi, altsaa i alt 60,000 Kr. i disse Ejendomme. Den ærede Ordfører for Udvalget har ganske vist indvendt, at man her maa huske paa, at de særlige Maskiner i Løbet af kort Tid kunne tabe deres Brugbarhed, og det vil være nødvendigt at afløse dem med andre Maskiner. Det kan ganske vist siges, men lad os se, hvorledes det forholder sig i Virkeligheden. Er det da Forholdet med Hensyn til Fabrikker og industrielle Virksomheder, at de som Regel maa forny deres Maskiner med kort Tids Mellemrum? Saa vil det være umuligt at drive de Fabrikker; det er naturligtvis et